

Ročník : piaty

Názov vyučovacej hodiny :

Figovník a jeho plody

Ciele vyučovacej hodiny

Kognitívny : poukázať na podobenstvá v Novom Zákone
spoznať obraznú reč a význam podobenstiev
Afektívny : intuitívne vnímať používanie obrazov - obraznej reči
Psychosomatický : formovať svoj postoj k ostatným vo svojom prostredí
učiť sa prispieť k dobrému spoločnému vzťahu s ostatnými

Kľúčové kompetencie :

kompetencie k riešeniu problémov, komunikačné kompetencie, sociálne a interpersonálne kompetencie, existenciálne kompetencie

Pomôcky : plagát, písacie potreby – fixky, papierové lístočky, farebné ceruzky, pokazené predmety, smetný kôš, prázdne vrečko s nápisom Hnojivo, magnetky – špendlíky, Sväté písmo

Metódy : dialóg, práca so Svätým písmom, dramatizácia, tvorba plagátu

Stratégia : kombinovaná

poznámka pre učiteľa

Už v časoch pred Kristom bol v antickom svete rozšírený v mnohých verziách tzv. Achikar – román. Hlavná postava tohto rozprávania – Achikar – bol v 7. storočí pred Kristom dočasne kancelárom za novoasýrskych kráľov Sanheriba a Assarhaddana . Pre svoju múdrosť bol vysoko vážený.

Priebeh a časové rozvrhnutie vyučovacej hodiny

Úvod (5 min)

Učiteľ usadí deti do kruhu a vyrozpráva im nasledovný príbeh :

Jeden otec vyčítal svojmu synovi : „ Syn môj, si ako strom, ktorý neprináša žiadne ovocie, hoci stojí pri vode, preto sa rozhodol jeho pán strom vyťať ! “ Strom odpovedal : „ Presaď ma a keď ani potom nebudem prinášať ovocie , potom ma vytni !“ Avšak pán mu odpovedal : „ Ak stojíš pri vode a nerodíš ovocie ako chceš rodiť ovocie na inom mieste ?“

1. Práca so zážitkovým predmetom - motivácia (7 – 10 min)

(sociálne a interpersonálne komunikácie)

Učiteľ zostaví pestrú zmes pokazených, už nepoužiteľných predmetov na malom stolíku (napr. zlomená vidlička, úlomok zrkadla, zlomená ceruzka, pokazená hračka, počmáraný papier, vypísaná fixka, pokazený zips, prázdna tuba z temperových farieb, kalendár z minulého roka, deravá ponožka, stará zubná kefka, zvädnutý kvet) čo najviac predmetov.

Žiaci sedia v kruhu. Za úlohu majú určiť, ktoré z týchto predmetov ešte môžeme „ponechať“ a ktoré by sa mali odhodiť. Nepotrebné odhodia do koša. Všetky, s ktorými by sa dalo niečo urobiť, zostanú na stolíku.

Učiteľ posúdi, či by túto úlohu nebolo výhodnejšie riešiť v dvoch alebo troch skupinách (podľa počtu žiakov).

Po fáze uvažovania v skupine alebo v malých skupinách (žiaci majú k dispozícii písacie potreby pre poznámky) sa potom spoločne určí, čo všetko pôjde do smetí. Pri každom predmete, ktorý sa nezačlenil jednotne medzi nepotrebné veci, treba ešte krátko pohovoriť a rozhodnúť, teraz či má ísť predmet do odpadu alebo nie. Toto váhanie a uvažovanie nad každým predmetom je dôležité. Deťom sa bude zdať, že je pred nimi veľmi veľa nepotrebných a zbytočných vecí. Učiteľ je tu na to aby žiakov usmernil slovami : „ možno sa to dá ešte opraviť, asi sa to ešte na niečo hodí, porozmýšľajme, či sa to nedá ešte na niečo použiť atď.“

Žiaci zvážia svoje rozhodnutie – zvädnutý kvet by sa dal vylisovať a môže sa z neho vyrobiť obrázok, starý kalendár má krásne fotografie a mohli by sme nimi vyzdobiť našu triedu) Čiže, niektoré predmety by sa dali ešte použiť.

Hlavná časť (20 min)

1. Podobenstvo – ukrytá pravda

Ježiš používal rôzne spôsoby na ohlásenie pravdy, ktorú priniesol ľuďom. Tiež im nemohol pravdu povedať priamo, lebo by ju neprijali, nepochopili, preto používal obrazy. Takými to vyrozprávanými obrazmi, metaforami, sú podobenstvá. Podobenstvá sú príbehy, rozprávajú o nejakej udalosti z každodenného života ale aj vymyslenú udalosť s nečakaným alebo prekvapujúcim riešením. Cez tieto príbehy chce Ježiš poukázať na dôležitú pravdu, ktorá vedie človeka k zamysleniu a ukazuje mu správny smer. Úlohou podobenstva je vtiahnuť poslucháča do deja tak, aby v ňom spoznal seba samého a urobil to, na čo poukazuje podobenstvo. Ježiš cez podobenstvá ohlasoval ľuďom pravdu v reči, ktorá im bola blízka ale má čo povedať aj dnešnému človeku. Takým podobenstvom je Podobenstvo o neplodnom figovníku.

(Kompetencie riešenie problému)

2. Práca zo Svätým Písmom

Žiaci spoločne s učiteľom prečítajú podobenstvo o figovníku Lk 13, 6 – 9

A povedal toto podobenstvo : „ Ktosi mal vo vinici zasadený figovník a prišiel na ňom hľadať ovocie, ale nenašiel. Preto povedal vinohradníkovi : Pozri, už tri roky chodím hľadať ovocie na tomto figovníku, a nič nenachádzam. Vytni ho! Načo ešte aj zem vyčerpáva? On mu odvetil : Pane, nechaj ho ešte tento rok. Obkopem ho a pohnojím. Možno nabudúce prinesie ovocie. Ak nie, potom ho vytnieš. “

3. Vysvetlenie podobenstva

Povedali sme už, že v podobenstve je ukrytá pravda. Skúsime ju teda odkryť. Aby sa nám to podarilo, potrebujeme venovať pozornosť každému detailu, každej maličkosti.

O čom je toto podobienstvo? (O neplodnom figovníku)

Určite ste už boli v nejakej záhrade, v ktorej sú aj ovocné stromy. O záhradu a o všetko čo v nej rastie, sa treba starať. Pravidelne polievať, okopávať, hnojiť aby to všetko prinášalo úžitok. Záhradník musí mať veľkú trpezlivosť. Videli ste už niekde vyschnutý strom? Alebo strom, ktorý nedáva úrodu hoci sa to od neho očakáva? Čo sa stane s neúčinným stromom? Čo s ním môže záhradník urobiť? Môže ho vyťať, vyrezať?

4. Dramatizácia

(komunikačné kompetencie)

Deti môžu zahrať scénu z podobienstva. Postavy : Majiteľ záhrady - „ Ktosi“, Vinohradník , Figovník - hrá ho žiak, rekvizity (vrečko s nápisom hnojivo, krhlička na polievanie, motyčka, gumenné čižmy, hrabličky)

5. Vysvetlenie podobienstva

(kompetencie k riešeniu problémov)

Žiaci potom uvažujú o postavách v tomto podobienstve. Kto je ten „ Ktosi „? – Učiteľ pomôže : Pán Boh.

Kto je Vinohradník ? Pán Ježiš.

Kto sú alebo kto to je to ten neplodný figovník?

V tomto podobienstve naozaj ide o stromy? O koho ?

Hovorili sme, že vinohradník musí byť veľmi trpezlivý. Čaká na to kým strom prinesie úrodu - ovocie .

Nie je ťažké prísť na to, že Ježišovi v tomto podobienstve nejde o neúčinné stromy alebo o pokazené a nepoužiteľné predmety, ktoré sme na začiatku vyhadzovali, ale o nás , o ľudí. V tomto príbehu Ježiš rozpráva o vinohradníkovi, ktorý chcel dať stromu ešte jednu šancu. Trpezlivo chcel čakať nie len jeden rok ale viac rokov. Dal mu veľa času. Chcel preň spraviť maximum. Dokonca bol ochotný namáhať sa. Čo konkrétne urobil? Obkopal ho, polial, pohnojil, naďalej sa o neho staral a čakal na úrodu.

6. Práca s plagátom

Učiteľ pripevní na tabuľu plagát (príloha) a pokračuje v rozhovore : niekedy sa aj my cítime akoby sme „neprinášali ovocie, úrodu“ alebo sa takí nájdeme aj medzi našimi spolužiakmi. Niekedy sa nám možno menej chce pomôcť doma, alebo mladšiemu súrodencovi. Niekedy sme menej všímaví voči ostatným a nevidíme, že ten druhý potrebuje poradiť napr. v matematike Na niekoho možno ukazujeme prstom, že nevie pekne plynulo čítať a možno sa mu aj posmievame. Možno sme menej trpezliví a poukazujeme na chyby ostatných. Môžeme sa zamyslieť nad tým, že i my sami s našimi chybami sme možno pre iných „ neúčinným figovníkom “.

Náš figovník dostal druhú šancu. Čo môžeme urobiť my preto aby sme prinášali ovocie ?

Žiaci píšú na lístočky konkrétne činnosti, ktorými by mohli prispieť k tomu aby „figovník prinášal úrodu “ (byť usilovnejší, pomôcť druhým, slabšieho spolužiaka brať takého aký je, neposmieváť sa

mu). Lístočky potom deti poskladajú a vložia do vrecúška s nadpisom „Hnojivo“. Učiteľ vrecúško prilepí ku koreňom figovníka. Na plagát do listov „figovníka žiaci píšú ovocie – trpezlivosť, ochota pomáhať, usilovnosť) zdôvodnia, vysvetlia

7. Zhrnutie (5 min)

Ako sme už na začiatku povedali, Pán Ježiš nám podobenstvami chce odkryť PRAVDU, ktorá je v nich ukrytá. Aj toto podobenstvo nás chce povzbudiť k tomu aby sme boli ochotní vynaložiť istú námahu k tomu aby naše figovníky prinášali úrodu, teda aby naše figovníky netrpeli chorobou lenivosti alebo neochoty. Pán Ježiš nás chce nasmerovať na správnu cestu.

Je veľmi trpezlivý. Je rozdiel v príbehu, ktorý sme si rozprávali na začiatku a v príbehu, ktorý čítali v Evanjeliu? V čom ? Práve v tej trpezlivosti a v láske k nám. Pán Ježiš má pochopenie pre naše nedostatky a chce nám s nimi pomôcť.

Záver

(existenciálne kompetencie)

1. Modlitba (3 min)

Žiaci sa modlia vlastnými slovami. Do modlitby vkladajú myšlienky, ktoré im pomôžu v konkrétnej pomoci a činnosti.

2. Úloha (2 min)

Zadanie úlohy

Budem si všímať či niekto z môjho okolia potrebuje moju pomoc, radu a budem sa snažiť mať pochopenie s chybami iných. Na budúcu hodinu poviem svoju skúsenosť.

Doma vypracuj nasledovnú úlohu:

Rozlúšti prešmyčku a dozvieš sa čo znamená výrok z Evanjelia: „ Pane, nechaj ho ešte tento rok.

Okopem ho a pohnojím. Možno nabudúce prinesie ovocie. “

Lk 13,8

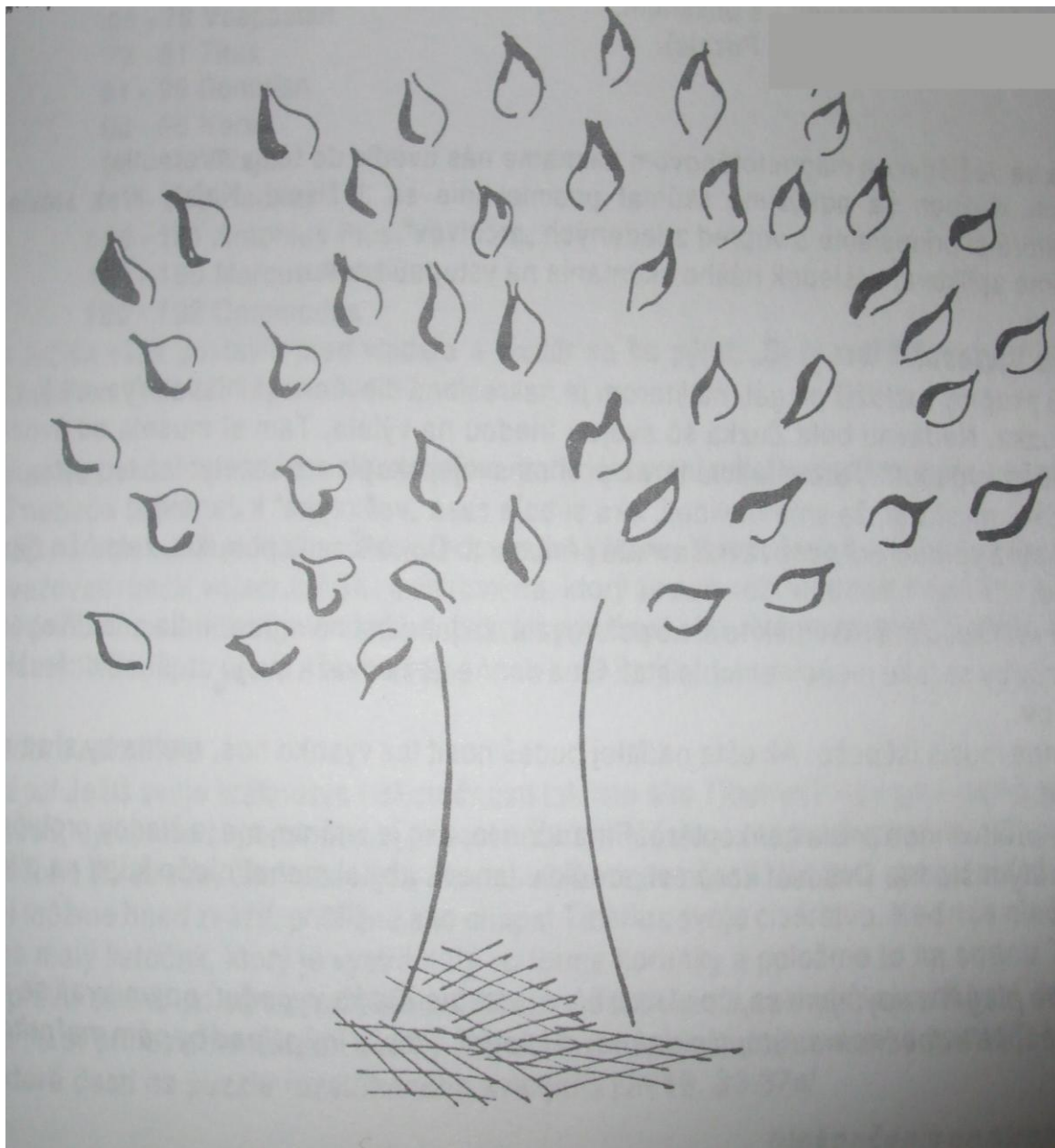
ezTilrpvoťs

(Trpezlivosť)

Mgr. Mária Drahová

7.11.2011

Prílohy

Príloha č. 1: Návrh plagátu – foto Mária Drahová.

Prameň: súkromný archív autora.

Príloha č. 2: Pianta del figo

Prameň: <http://space.cinet.it/cinetclub/emmegi/FloraFauna/Fico2.jpg>

Príloha č. 3: Strom a ovocie figovníka

Prameň: <http://www.kruh.sk/img/produkty/big/fikus-plod-kopie.jpg>

ZOZNAM PRAMEŇOV A LITERATÚRY

- 1) eRko Výber stretnutí z Lusku str. 15-19
- 2) Návrh plagátu - súkromné foto M. Drahová
- 3) Pianta del figo - <http://space.cinet.it/cinetclub/emmegi/FloraFauna/Fico2.jpg>
- 4) Strom a ovocie figovníka - <http://www.kruh.sk/img/produkty/big/fikus-plod-kopie.jpg>